

AGRÁRTUDOMÁNYOK OSZTÁLYA

RENDES TAGSÁGRA AJÁNLJA

Barna Balázs

Budapesten született 1948-ban. 1996-tól a Mezőgazdasági Tudomány Doktora, az MTA levelező tagjává 2013-ban választották. Az MTA Agrártudományi Kutatóközpont Növényvédelmi Intézet kutatóprofesszora. Szűkebb szakterülete a növényi betegség-ellenállóság.

Barna Balázs a növényi betegség-ellenállóság mechanizmusát tanulmányozza gazdaságilag jelentős növényeken. Részt vett a reaktív oxigénfajták és antioxidánsok szerepének tisztázásában (*Molecular Plant-Microbe Interactions*, 2013, 26, 599–605.). Az egészséges és a beteg növények fotoszintézisét, szénhidrát- és hormonösszetételét elemezte, és igazolta a növények rezisztenciájának összefüggését élettani állapotukkal (*Plant Science*, 2018, 267, 124–134.). Iskolateremtő egyéniség, számos PhD-hallgató és fiatal kutató munkáját irányítja. Levelező taggá megválasztása óta két D1, öt Q1, egy Q2, két Q3, egy Q4 angol és két magyar nyelvű dolgozata jelent meg, 1422 független hivatkozással, h-indexe 21.

Ajánlók: Balázs Ervin, Hornok László, Horváth József, Király Zoltán, Kőmíves Tamás

Kovács Melinda

Budapesten született 1959-ben. Summa cum laude állatorvos doktor (1982), kandidátus (1988), az MTA doktora (2005), az MTA levelező tagja (2013). A Kaposvári Egyetem Agrár- és Környezettudományi Karán a Mikotoxinok az Élelmiszerláncban Kutatócsoportot vezető egyetemi tanár. Szűkebb szakterülete a termelés-élettan, takarmány- és élelmiszer-biztonság, mikotokózisok.

Levelező taggá választása óta kutatási tevékenységének fő irányai: mikotoxinok interakciójának meghatározása in vitro rendszerekben és állatkísérletekben (*Toxins*, 2018, 10. online; *Acta Vet. Brno*, 2017, 86, 37–44.; *Acta Vet. Hung.*, 2017, 65, 340–353.; *J. Clin. Toxicol.*, 2015, 5; *Paper*, 264. online; *World Mycotox J.*, 2016, 9, 613–622.), valamint a fumonizin B1 mikotoxin eddig még

fel nem tárt hatásainak kimutatása (*Toxicol Ind. Health*, 2016, 32, 998–1012.; *Res. Vet. Sci.*, 2016, 108, 38–46.). Felmérést indított el a magyarországi lakosság fumonizin B1 expozíciójának meghatározására. 2013 óta 35 tudományos közleménye jelent meg (IF: 51,2, h-index: 17). Doktori iskolát és MTA kutatócsoportot vezet.

Ajánlók: *Balázs Ervin, Horn Péter, Hornok László, Mesterházy Ákos, Mézes Miklós, Schmidt János*

LEVELEZŐ TAGSÁGRA AJÁNLJA

Bánfalvi Zsófia

Szegeden született 1954-ben. 2005 óta az MTA doktora. A NAIK Mezőgazdasági Biotechnológiai Kutatóintézet (MBK) tudományos tanácsadója. Szűkebb szakterülete a növényi molekuláris biológia és mezőgazdasági biotechnológia.

Kutatói pályafutását az MTA Szegedi Biológiai Központban kezdte. Dr. Kondorosi Ádám csoportjának tagjaként szimbiotikus nitrogénkötésben szerepet játszó *Rhizobium* géneket azonosított. Az MBK megalakulása, 1989 óta a Burgonyakutatási Csoport vezetője. Transzgen beépítésével javította a burgonya szárazságtűrő képességét, és kimutatta az ezzel összefüggő génműködési, illetve anyagcsere-változásokat. Szoros együttműködést alakított ki a keszthelyi Burgonyakutatási Központtal, elsősorban az extrém vírusrezisztenciával összefüggő és a nemesítést elősegítő genetikai markerek megtalálásában. Három magyar és egy nemzetközi szabadalmi bejelentés is megalapozza kutatási eredményeinek hasznosítását. Kutatásait, a hazaiakon kívül, hat külföldi, köztük európai uniós pályázati forrás is támogatta. 115 publikációra (IF: 194,336) kapott független idézeteinek száma 2459, h-index: 27 (WoS alapján). A *Plant Growth Regulation* (2009–) és *BMC Biotechnology* (2011–) folyóiratok szerkesztőbizottságának tagja, nemzetközi (például Horizon 2020) és hazai pályázatok rendszeres bírálója. Tagja a Magyar Felsőoktatási Akkreditációs Bizottság Agrártudományi Bizottságának. A Szent István Egyetem Növény-tudományi Doktori Iskolájának alapító törzstagja. Tíz PhD-hallgatója védett sikerrel, közülük négynek már önálló csoportja van, egyikük az MTA doktora. Az MTA Mezőgazdasági Biotechnológiai Tudományos Bizottságának több ciklus óta választott bizottsági tagja. 2010–2016 között az MTA Közgyűlésének doktor képviselője volt.

Ajánlók: *Dudits Dénes, Harrach Balázs, Kovács Melinda, Mesterházy Ákos*

Csákiné Michéli Erika

Szekszárdon született 1959-ben. Az MTA doktora 2004 óta. A Szent István Egyetem Mezőgazdaság- és Környezettudományi Kar Talajtani és Agrokémia Tanszékének tanszékvezető egyetemi tanára, a SZIE Környezettudományi Doktori Iskola vezetője. Szűkebb szakterülete a talajképződés és a talajosztályozás.

Legjelentősebb hazai szakmai eredményei a hazai talajosztályozási rendszer diagnosztikai szemléletű korszerűsítéséhez és talajosztályozási kulcs bevezetéséhez kapcsolódnak. Nemzetközi jelentőségű eredménye a világ egyes országaiban eltérő módszerekkel jellemzett és osztályozott talajok összehasonlíthatóságát, továbbá egységes térképi és adatrendszerbe foglalását biztosító módszerek és útmutatók kidolgozása. Részt vett Európa 1:1 000 000 méretarányú talajtérképének, valamint Európa és Afrika talajatlásának elkészítésében. E munkák jelentős nemzetközi elismertséget hoztak számára. Tudományos közleményeinek száma 190, az ezekre érkezett független hivatkozások száma 1695, h-indexe 19.

A gödöllői talajtani iskola vezetőjeként 18 PhD-hallgató munkáját irányította, tanítványai közül nemzetközi hírű kutatók, egyetemi oktatók és állami tisztségviselők kerültek ki. Az MTA Agrártudományok Osztályának doktor képviselője, az MTA Tudományetikai Bizottsága tagja. A Nemzetközi Talajtani Unió vezetőségi tagja. Az *Agrokémia és Talajtan* és a *Geoderma Regional* folyóiratok szerkesztőbizottsági tagja. Elismerései: Széchenyi Professzori Ösztöndíj (1998), ΓΣΔ The Honor Society of Agriculture, USA (2001), Szent István Egyetem aranyérem (2010), Doby Géza-díj (2013), az ELTE TTK címzetes egyetemi tanára (2014), Treitz Péter-érem (Magyar Talajtani Társaság) (2016), Grassalkovich-díj (Szent István Egyetem) (2017), Nagyváthy János-díj (2018), Brazil Talajtani Társaság Elnöki Medál (2018).

Ajánlók: *Hornok László, Solti László, Tóth Miklós, Várallyay György*

Cseh Sándor

Budapesten született 1954-ben. 2003 óta az MTA doktora. Az Állatorvostudományi Egyetem tanszékvezető egyetemi tanára. Szűkebb szakterülete az állatorvos-tudomány / szaporodásbiológia és az asszisztált reprodukció.

Nevéhez kötődik hazánkban az első borjak/bárányok megszületése *in vivo* és *in vitro* fertilizációval előállított, majd mélyhűtött embriókból, valamint a juh embrióátültetési technológia gyakorlati bevezetése (*Theriogenology*, 1993, 39, 207., 1995. 43, 199.). Vendégkutatóként 5 évet töltött az USA-ban, ahol a szaporodáshoz modellállatként szolgáló főemlősökkel végzett kutatásokat. Továbbfejlesztette az embrió mélyhűtési technológiát (*Theriogenology*, 1997, 48, 43., 1999, 52, 103.), ki-

dolgozott egy új szuperovulációs és ultrahangos petesejtgyűjtési módszert (*Anim. Reprod. Sci.*, 2002, 70, 287).

Itthon megalapította az Andrológiai és Asszisztált Reprodukciós Laboratóriumot. Közel 15 éve vesz részt humán reprodukciós orvosi kutatásokban, melynek egyik kiemelkedő eredménye az első gyermek megszületése hazánkban fagyaszott humán petesejtből (*J. Assist. Reprod. Genet.*, 2008, 25, 349).

Az MTA Mezőgazdasági Biotechnológiai Tudományos Bizottságának két cikluson át titkára, majd elnöke volt. Részt vesz a MAB Agrártudományi Bizottság, valamint az Állategészségügyi Igazságügyi Szakértői Testület munkájában. Ellátja a NKFIH NÖVÁLL zsűrielnöki teendőit. A European College of Animal Reproduction egyik alapítója, az Education and Residence Committee tagja. Az ÁTE-en egyelőre csak az általa vezetett tanszéken folyik szaporodásbiológus/szülész specialista képzés. A University of Bari Aldo Moro vendégprofesszora. 2015-ben Magyar Érdemrend Tisztikeresztje kitüntetését kapott.

Ajánlók: *Horn Péter, Kovács Melinda, Mézes Miklós, Solti László*

Faragó Sándor

Pécsett született 1953-ban. 2007 óta az MTA doktora. A Soproni Egyetem Erdőmérnöki Kar Vadgazdálkodási és Gerinces Állattani Intézetének egyetemi tanára, korábban az Erdőmérnöki Kar dékánja, több ciklusban az egyetem rektora. Szakterülete a vadbiológia és vadgazdálkodás.

Elsőként foglalkozott a hazai fenntartható, természetközeli apróvad-gazdálkodással, amelynek monitoringalapú tartamosságát bevezette a gyakorlatban. Kidolgozta a tűzokvédelem ökológiai alapjait és hazai védelmi programját. Nemzetközi hálózatba integrálva működteti a Magyar Vízivad Monitoringot, kidolgozta az első nemzeti szintű vízivad gazdálkodási tervet Európában, amelynek unikális része a vízivad kéméleti területek hálózata. A vadászati és természetvédelmi jogalkotás támaszkodik eredményeire. 30 könyve, 55 könyvrészlete, 7 egyetemi jegyzete és tankönyve, 27 idegen és 166 magyar nyelvű tudományos cikke, 32 idegen és 51 magyar nyelvű konferenciaközleménye jelent meg. Tudományterületén eddig 4 nagy nemzetközi konferenciát szervezett. A publikációira kapott független hivatkozások száma 1095 (ebből külföldi 339), h-indexe 15. A Roth Gyula Erdészeti és Vadgazdálkodási Tudományok Doktori Iskola vezetője. Végzett doktorainak száma 13. Az MTA Közgyűlés doktor képviselője (2 ciklusban). Az Erdészeti Tudományos Bizottságnak 2-2 ciklusban alelnöke, elnöke. A Vadgazdálkodási Albizottság elnöke. A TIT Országos Elnökségének tagja (2010–). Több hazai és nemzetközi szakmai szervezet tagja, tisztségviselője. Szerkeszti a *Magyar Vízivad* és a *Magyar Apróvad Közleményeket*. Elismerései: Pro Silva Hungariae Díj (1999), Akadémiai Díj (2004),

Gesellschaft für Wildtier- und Jagdforschung külső tag (2005), a Miskolci Egyetem tiszteletbeli doktora (2010), Magyar Érdemrend középkeresztje (2015).

Ajánlók: *Mátyás Csaba, Neményi Miklós, Solymos Rezső*

Helyes Lajos

Sárváron született 1956-ban. A Szent István Egyetem Mezőgazdaság- és Környezettudományi Kar Kertészeti Intézetének igazgatója, egyetemi tanár, a SZIE tudományos rektorhelyettese, az Egyetemi Doktori és Habilitációs Tanács elnöke, valamint a Növénytudományi Doktori Iskola vezetője. Szűkebb szakterülete a kertészeti növények, kitüntetetten a zöldségfajok termésképzésére és beltartalmi értékeire ható abiotikus és biotikus tényezők kutatása.

A hazai öntözési kutatásban elsőként foglalkozott a növényállományok felszínhőmérséklete és a vízellátottság kapcsolatának vizsgálatával, és adatai alapján sikerült optimalizálni az öntözések idejét. Nevéhez fűződik a zöldségfajok antioxidáns hatású fitonutrienseinek értékelése és a hazai ökológiai adottságokhoz való technológiai alkalmazása. Legjelentősebb nemzetközi elismertségét az ipari paradicsomon folytatott kutatásban érte el. Tudományos közleményeinek száma 203; ezekből 86 a kertészettudomány vezető nemzetközi folyóirataiban jelent meg. Munkáira eddig 1161 független hivatkozás érkezett, h-indexe 19. Témavezetőként hat hallgatója szerzett PhD-fokozatot, négy hallgatója doktorjelölti státuszban van. A *Kertgazdaság* és az *International Journal of Horticultural Science* szerkesztőbizottsági tagja. Elismerései: Széchenyi István ösztöndíj (2001), Pro Facultati Scientiae Agrariae Díj (2014), Nagyváthy János-díj (2016), Pro Alimentis Hungariae Díj (2017). Tagja a MAB Agrártudományi Bizottságának és az Országos Doktori Tanácsnak. Több évtizedes, eredményes oktatói munkája, valamint nemzetközi tudományos tevékenysége alapján vált a magyar kertészeti tudomány nemzetközileg elismert képviselőjévé és iskolateremtő egyéniségévé.

Ajánlók: *Heszky László, Hornok László, Németh Tamás*

Hodúr Cecília

Komlón született 1957-ben. 2014 óta az MTA doktora. Az SZTE Mérnöki Karának intézetvezető egyetemi tanára. Szűkebb szakterülete a mezőgazdasági hulladékok hasznosításának műszaki megoldásai.

A Szegedi Tudományegyetemen létrehozott egy kiemelkedően sikeres, komplex művelettani kutatásokat szolgáló tudományos műhelyt. A világban elsőként fog-

lalkozott a vibrációs membránszűréssel és a mezőgazdasági hulladékokból történő hasznosanyag-, illetve energiavisszanyerés műveletti intenzifikálásával. Világszerte elismert, új tudományos eredményeket ért el az alábbi területeken: membránszeparáció eltömődési mechanizmusainak jellemzése (*Desal. and Water Treatm.*, 2017, 69, 43–49.), műveletek és eljárások hatékonyságát kifejező objektív jelzőszámok kialakítása (*Bioresource Techn.*, 2011, 102, 814–821.; *J. on Proc. & Engergy in Agr.*, 2009, 13, 71–74.), mikrohullámú energiaközlés biodegradációra és extrakcióra kifejtett hatása (*Bioresource Techn.*, 2011, 102, 814–821.; *Food & Biopr. Techn.*, 2012, 5, 921–928.; *Desal. & Water Treatm.*, 2017, 98, 130–136.), komplex eljárások vizsgálata (*Environ. Eng. and Manag. J.*, 2018, 17, 267–272.; *J. Cleaner Prod.*, 2016, 112, 3132–3137.; *J. Food Proc. Eng.*, 2015, 38, 467–473.). Tudományos folyóirat-cikkeinek száma 109, a független hivatkozásoké 444 (nemzetközi szakfolyóiratban 349), könyvfejezeteinek száma 4, h-indexe 14. Az SZTE Környezettudományi Doktori Iskola tőrzstagja, a környezetmérnöki program vezetője. Végzett doktorainak száma 4, aktív doktorandusza 3. Az MTA közgyűlési képviselője (2015–2018), az Agrárműszaki Tudományos Bizottságnak két ciklusban titkára, a Szegedi Területi Bizottság Műszaki Szakbizottságának elnöke.

Ajánlók: Horváth József, Németh Tamás, Solymos Rezső

Ördög Vince

Mohácson született 1951-ben. 2015 óta az MTA doktora. A Széchenyi István Egyetem Mezőgazdaság- és Élelmiszertudományi Karának egyetemi tanára, a Wittmann Antal Növény-, Állat- és Élelmiszer-tudományi Multidiszciplináris Doktori Iskola vezetője, a University of KwaZulu-Natal (Dél-Afrika) tiszteletbeli professzora és a Palacký Egyetem (Csehország) vendégprofesszora. Szűkebb szakterülete a mikroalgák biotechnológiai alkalmazása a növénytermesztésben és növényvédelemben.

Kutatómunkája mindig a mikroalgákhoz kapcsolódott. Pályája kezdetén toxikológiai és hidrobiológiai algatesztek eredményeit közölte. Hazai és 4,5 éves brazil hidrobiológiai tapasztalatait könyvrészletekben és jegyzetekben összegezte. A mikroalgák mezőgazdasági alkalmazásával világviszonylatban elsőként ért el eredményeket. Az 1990-es évek elején francia támogatással létrehozta Európa 3. legnagyobb talajalga gyűjteményét. Francia kutatókkal humánpatogénekre, németekkel pedig növénypatogénekre gyakorolt hatás eredményeivel igazolta, hogy gombabetegségek ellen kiváló biopeszticid jelöltek találhatóak a mikroalgák között. Dél-afrikai és cseh kutatókkal együttműködve bizonyította, hogy a mikroalgák is termelnek növényi hormonokat. Kísérletekkel igazolta egyes mikroalgák biostimuláns hatását, ami a termés és a növények szárazságstressz-toleranciájá-

nak jelentős növekedését eredményezte. Kutatási eredményeire 2008-tól két EU FP7 projekt épült, és egy 2020-ig támogatott H2020 projekt épül. Eredményeinek alkalmazása új lehetőség a növénytermesztés és növényvédelem számára. Elsőként szervezett nemzetközi szimpóziumot mikroalgák és tengeri algakivonatok használatáról a növény/talaj-rendszerben 1996-ban és az azt követő minden második évben. Három külföldi hallgatója kandidátusi, 3 magyar pedig PhD tudományos fokozatot szerzett. Jelenleg 6 PhD-hallgató témavezetője. Tudományos közleményeinek száma 113, h-indexe 14, összesített impaktfaktora 64,7. Közleményeire 492 hivatkozás történt.

Ajánlók: *Mátyás Csaba, Neményi Miklós, Schmidt János, Rajkai Kálmán László*

Pauk János

Szolnokon született 1951-ben. 2005 óta az MTA doktora. A szegedi Gabonakutató Nonprofit Közhasznú Kft. kutatási igazgatója, a Szent István Egyetem habilitált egyetemi magántanára és a Növénytudományi Doktori Iskola alapító tisztségviselője. Szűkebb szakterülete a biotechnológiai eljárások integrálása a növénynevelésbe.

A termesztett növények *in vitro* technikáinak kutatása során új módszereket dolgozott ki a növényregenerálás és az androgenézis hatékonyságának javítására. A világon elsők között használta fel sikerrel a növényi sejtszövettenyésztési módszereket a gazdaságilag jelentős növények nevelésében. Ezzel olyan hídszerepet tölt be az alap- és alkalmazott kutatás között, amely az eredményes munkához nélkülözhetetlen. Úttörőként is igen sikeres volt. Nevéhez fűződik itthon az első biotechnológiai úton előállított, szabadalommal védett búzafajta (GK Délibáb, 1992). Biotechnológiai és molekuláris módszerekkel eddig 27 fajtát és hibridet állított elő (21 búza, 3 rizs, 3 fűszerpaprika) hazai és nemzetközi kooperációban, melyek közül 16 szabadalmi oltalommal védett. A nevelési kutatások mellett figyelemre méltóak a gabonafélék funkcionális genomikájával elért eredményei. Hazánkban elsőként állított elő kutatási céllal transzgenikus búzát, rizst és repcét. Hat nemzetközi tudományos könyvbe írt önálló fejezetet. WOS-ban jegyzett publikációnak száma 103. IF-es lapban 52 cikke született (IF: 47,095). Összes hivatkozásainak száma az MTMT alapján 713, ebből független 564, h-indexe 15. Tíz éve a *Cereal Research Communications* főszerkesztője, amelynek IF-je hat éve 0,5 körül van. Öt nemzetközi konferencia fő szervezője volt. Tagja az MTA Növénynevelési Bizottságának. Tíz doktoranduszából hat sikeresen védett. Az Akadémiai Díj (2002), valamint az id. Entz Géza- (2008) és a Darányi Ignác-díj kitüntetés (2014).

Ajánlók: *Barna Balázs, Heszky László, Mesterházy Ákos*

Popp József

Bonyhádön született 1955-ben. Az MTA doktora 2008 óta. A Debreceni Egyetem Gazdaságtudományi Karának egyetemi tanára és intézetigazgatója, 2012 óta a DE Ihrig Károly Gazdálkodás- és Szervezéstudományok Doktori Iskola vezetője.

Szűkebb szakterülete az agrár-közgazdaságtan. Legtöbbet idézett munkáiban a globális élelmezés-, energia- és környezetbiztonság közgazdasági összefüggéseit vizsgálta (*Renew. Sust. Energy Rev.*, 2014, 32, 559–578.), továbbá a növényvédelem ökonómiai elemzésével foglalkozott (*Agron. Sustain. Dev.*, 2013, 1, 243–255.). Nevéhez fűződik a GM-növények gazdasági hatásainak átfogó elemzése (*AJPS*, 2013, 4, 1547–1553.; *IFAMR*, 2018, DOI: 10.22434/IFAMR2017.0065). Az integrált multitrofikus haltermelő rendszerek (IMTA) jövedelmezőségét és fenntarthatóságát is vizsgálta (*Sustainability*, 2018, 10, 1, 177.; *Reviews in Aquaculture*, 2018, DOI: 10.1111/raq.12260). Több hazai és nemzetközi monográfia, illetve monográfiafejezet szerzője (*Soil Quality and Biofuel Production*, 2010; *Biofuel Crop Sustainability*, 2013). Rangos nemzetközi konferenciákon (OECD, Európai Parlament, Európai Bizottság, FAO stb.) szerepelt plenáris előadóként, és az EASAC munkacsoportjának tagja volt 2016–2018 között. Hét hallgatója szerzett PhD-fokozatot. Az MTA AKB elnöke. Munkáját Akadémiai Díjjal (2011) és Honoris Causa címekekkel (Pannon Egyetemen és Delhi School of Professional Studies and Research) is elismerték. Szerkesztőbizottsági tag többek között az *Amfiteatru Economic* (Q2) és a *Journal of Reviews on Global Economics* (Scopus) szakfolyóiratokban. Folyóiratcikkeinek száma 190, ebből 14 Q1 (7 D1), 20 Q2 (összes IF: 91), a független hivatkozások száma tudományos közleményeire 940, ebből 560 nemzetközi folyóiratokban.

Ajánlók: Balázs Ervin, Csáki Csaba, Dudits Dénes, Horn Péter, Király Zoltán, Szendrő Zsolt

Szenci Ottó

Újpesten született 1949-ben. Az MTA doktora 1999 óta. Az Állatorvostudományi Egyetem Haszonállat-gyógyászati Tanszék és Klinika egyetemi tanára.

Szakterülete a klinikai állatorvos-tudományok, a nagyállat szülészet és a szaporodásbiológia.

Fő kutatási területe az embrionális és perinatális mortalitás klinikopatológiája. Úttörő szerepet játszott az állatorvosi-neonatólógia mint önálló tudományterület megteremtésében. Szerkesztője a 2018-ban megjelenő szarvasmarha

neonatólogiai könyvnek. Elsőként tisztázta az ultrahangvizsgálatok pontosságát befolyásoló tényezőket (*Vet. Q.*, 1995), a vemhességi fehérjék felezési idejét (*Vet. J.*, 2003) és a sav-bázis egyensúly szerepét a borjak perinatális mortalitására (*Vet. Bull.*, 2003). Az MTA–SZIE Nagyállatklinikai Kutatócsoport vezetőjeként (2013–) a szarvasmarha- és lógyógyászat újabb klinikai diagnosztikai módszereinek kidolgozását irányítja. 1 PhD-hallgató témavezetője volt. Tanítványai számos hazai és nemzetközi díjat nyertek. Eredményeit 292 idegen és magyar nyelvű közleményben publikálta (IF: 195,32). Független hivatkozások száma 1292, h-index: 21. A szakterületi folyóiratrangsor felső 10%-ába eső (D1) publikációinak száma 11, míg az első negyedbe (Q1) 45 tartozik. Tudományos elismerései: Széchenyi Professzori Ösztöndíj (1998), Honorary Scientist (2004) és Research Advisor (2010) Rural Development Administration, Dél-Korea, Nádaskay-Hagenlocher-díj (2011), a Lengyel Állatorvos Társaság „Honoris causa” tagja (2014). World Association for Buiatrics főtitkára (2002–2016), majd tiszteletbeli főtitkára (2018), az MTA Állatorvos-tudományi Bizottság alelnöke (2009–2017). Szenci Ottó a klinikai állatorvos-tudományok nemzetközileg is kiemelkedő iskolateremtő egyénisége.

Ajánlók: *Harrach Balázs, Kőmíves Tamás, Mézes Miklós, Nagy Béla, Schmidt János, Tóth Miklós*

Veisz Ottó Bálint

Téten született 1955-ben. Az MTA doktora 2000 óta. Az MTA Agrártudományi Kutatóközpont Mezőgazdasági Intézetének igazgatója, a Pannon Egyetem címzetes egyetemi tanára. Szűkebb szakterülete a kalászos gabonák abiotikus stresszrezisztenciájának kutatása, nemesítése, a klímaváltozás mezőgazdasági hatásainak tanulmányozása.

A világon elsőként indított klímaváltozást szimuláló kutatásokat fitotronban. Eredményeit az általa koordinált program elfogadásával az EU az FP7-REGPOT-2007-1 pályázat keretében Magyarországon elsőként ismerte el. Elsők között állapította meg az őszi búza fagyállósági szintjének változását és a kromoszómákon lévő fagyállósági gének eltérő működését (*Euphytica*, 1989, 43, 41–45.). Amerikai kutatókkal MRI-eljárással vizsgálta a búza bokrosodási csomójában a víz fagyási folyamatát, és feltárta a részleges fagykár okát (*Plant Cell Environ.*, 1995, 18, 535–544.; *Plant Cell Environ.*, 1996, 19, 33–42.). A SEE-ERA.NET EU project (ID: 10273) koordinátoraként irányította a Közép- és Kelet-Európai Régióban a genetikai források fenotípusos jellemzését a stressztolerancia növelésére (*Euphytica*, 2012, 186, 139–151.). Francia kutatókkal kimutatta a búza vernalizációs igényének és fotoperiódusos érzékenységének jelentőségét a genotípusok klimatikus alkal-

mazkodóképességében (*J. Exp. Bot.*, 2012, 63, 847–857). 753 közleményéből 285 a tudományos publikáció. Összes IF: 87,22; független hivatkozások: 1348, h-index: 22. Vezető és meghatározó nemesítője 8 zabfajtának és 9 durumbúzának. Társnemesítője 63 őszi búzafajtának, valamint társfeltalálója 47 szabadalmi oltalomban részesített találmánynak, melyeket több mint 4,5 millió hektáron termesztettek. Közreműködik az ELTE, SZIE és a PE doktori iskoláinak képzésében. Öt hallgatója szerzett PhD-fokozatot. Munkáját Jedlik Ányos-díjjal és Akadémiai Díjjal ismerték el.

Ajánlók: *Bedő Zoltán, Horváth József, Király Zoltán, Rajkai Kálmán, Várallyay György*

Zámboriné Németh Éva

Budapesten született 1960-ban. 2004 óta a mezőgazdasági tudományok doktora. A Szent István Egyetem Gyógy- és Aromanövények Tanszékének tanszékvezető egyetemi tanára. Szűkebb szakterülete a gyógynövények produkciobiológiája és kémiai variabilitása.

Szakterületén, a gyógynövények agrárvonatkozású kutatásában ma a legismertebb hazai aktív kutató. Nemzetközileg is jelentős eredményei a gyógynövények produkcióját és hatóanyagait befolyásoló biotikus és abiotikus tényezők feltáráshoz kapcsolódnak. Fitotron modellezéssel feltárta a környezeti tényezők hatását több, hazánkban rendszeresen termesztett illóolajos faj produkciójára és drogmínőségére. Új megközelítésben, egyedi szinten vizsgálta több faj intraspecifikus kémiai variabilitását. Részletesen leírta a terpenoid hatóanyagok változását az egyedfejlődés egyes fázisaiban, illetve a szervi differenciálódás függvényében. Ezen eredményeket 64 lektorált (köztük 29 IF-es) cikkben és számos egyéb közleményben publikálta. Másik hangsúlyos kutatási területe a mák, amelynek nemesítési és technológiai eredményei a stratégiai jelentőségű hazai termelést szolgálják már 21 éve. Az étkezési fajtakör kutatásával új, innovatív irányt nyitott. Alapkutatási eredményei az alkaloid hatóanyagok öröklődésére és a mák fagyútírására irányulnak (9 publ./4 IF).

Kiemelkedő alakja a gyógynövények nemesítésének. 19 államilag elismert fajta előállításában vett részt (köztük 2 külföldi és egy EU-szabadalmas), e munkáját Akadémiai Szabadalmi Nívódíjjal is elismerték (2014).

Publikációinak száma csaknem 500, ebből MTMT szerinti tudományos munka 244, független idézettsége 535. Teljesítménye kimagasló a tudományos utánpótlás nevelésben, valamint a tudomány népszerűsítésben is.

Ajánlók: *Balázs Ervin, Barna Balázs, Szendrő Zsolt*

KÜLSŐ TAGSÁGRA AJÁNLJA

Koncz Csaba

Kecskeméten született 1954-ben. Egyetemi doktori, MTA kandidátusi és doktori értekezéseit 1979-ben, 1984-ben és 2000-ben védte meg. 1978-tól a Szege-di Biológiai Központ munkatársa, jelenleg tudományos tanácsadója. 1984-től a kölni Max-Planck-Institut für Pflanzenzüchtungsforschung (Max-Planck Növénynevelési Intézet) csoportvezető kutatójaként közel 30 éven át biztosította a két intézet közötti folyamatos a DFG által támogatott kutatócserét és együttműködést.

Jeff Schell munkatársaként megalkották a növényi molekuláris genetika és nemesítés alapjául szolgáló transzformációs módszereket és vektorrendszereket. 1984–86-ban publikálta az első Magyarországon előállított transzgenikus dohány- és lucernanövényeket. Az első Arabidopsis inszerciók génmutációk azonosítása mellett nevéhez fűződik a 6. ismert növényi növekedési hormoncsalád, a brassinoszteroidok felfedezése. Eddigi 184 közleménye 13 320 (11 882 független) idézetet kapott (impaktfaktor 929,727; h-index 62). A *Plant Journal* és a *BMC Plant Biology* stresszreakciójának volt szerkesztője, 1995-től EMBO-tag, 1998-ban az Észak-Rajna Westfáliai Akadémia Karl-Arnold-díjával tüntették ki.

Ajánlók: *Alföldi Lajos, Balázs Ervin, Barna Balázs, Dudits Dénes, Nagy Ferenc, Orosz László*

TISZTELETI TAGSÁGRA AJÁNLJA

Eva Zažímalová

1955-ben született Prágában. 2017 márciusa óta a Cseh Tudományos Akadémia elnöke. Tanulmányait az Univerzita Karlova v Praze (Károly Egyetem) folytatta 1974–1979 között, ahol biokémikusként végzett. Kutatómunkája a prágai kísérleti botanikai intézethez kötődik, 2007-től az intézet igazgatójának nevezték ki 2012-ig. A Károly Egyetemen habilitált 2004-ben, majd professzori kinevezést kapott 2013-ban a növényanatómia és -élettan tudományában. Tudományos munkája a növényi hormonok molekuláris mechanizmusának feltárására koncentrált, és ezen a területen ért el nemzetközileg elismert eredményeket.

Legeredményesebb munkái a növényi növekedést szabályozó auxin metabolizmusának feltárására terjedtek ki, valamint annak sejten belüli transzportjára.

ra. Tudományos eredményei a mezőgazdaságban hasznosulnak. Ötvennél több tudományos közleménye jelent meg nemzetközileg jegyzett folyóiratokban, hivatkozásainak száma meghaladja a 3800-at, h-indexe 27. Tagja az Európai Akadémiának.

Ajánlók: *Balázs Ervin, Dudits Dénes, Király Zoltán*